

๕๒

อ ำ นั ส ง ส์

บ อ ง ผู้ มี ศี ล แ ล ะ อ ำ จ ำ ร ะ

เราได้เข้ารักษาอุโบสถอันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการ นำมาซึ่งความสุขอันกำหนดไม่ได้เลยเนื่องนิത്യ และได้สร้างกุศลธรรมไว้อย่างบริบูรณ์ ครั้นจุติจากโลกมนุษย์แล้ว ได้บังเกิดเป็นเทพธิดาผู้มีรัศมีในกายของตัวเอง เทยวรีนรมย์อยู่รอบๆ สนวนันทวัน “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มหาสมบัติอันเป็นทิพย์นี้บังเกิดแก่หม่อมฉัน เพราะเป็นผู้ที่มีศรัทธา ถึงพร้อมด้วยศีลและอาจารย์ ได้บำเพ็ญบุญกับพระอริยเจ้า จึงได้ครอบครองมหาวิมานที่สวยงามและทิพย์สมบัติอันตระการเช่นนี้ ผลบุญนี้น่าอัศจรรย์เหลือเกิน”

อานิสงส์ของผู้มีศีลและอาจารย์

๔๖๑

เป้าหมายอันสูงสุดของมนุษยชาติในการเกิดมาแต่ละภพ
แต่ละชาติ ก็เพื่อทำพระนิพพานให้แจ้ง พระบรมโพธิสัตว์ทุกๆ
พระองค์และเหล่าพระอริยเจ้าทั้งหลาย ทุกๆ ชาติที่เกิดมาในโลก
มนุษย์นี้ ก็ล้วนแต่ตั้งใจสร้างบารมีกันอย่างเต็มที่ และเต็มกำลัง
ไม่เคยละเลยการฝึกฝนอบรมตนเองเลย ตลอดชีวิตของท่าน
ได้สร้างความดีทุกรูปแบบ ทั้งทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา
อย่างไม่ขาดตกบกพร่อง หมั่นชำระกาย วาจา ใจ ให้ใสสะอาด
บริสุทธิ์อยู่เป็นประจำไม่ได้ขาด โดยเฉพาะการทำใจหยุดใจนิ่งนี้
นับเป็นกรณียกิจที่ท่านได้สั่งสมมานับภพนับชาติไม่ถ้วน จนเป็น
อุปนิสัยในภพชาติสุดท้าย ส่งผลให้บรรลូវัตถุประสงค์ของชีวิต
คือหมดกิเลสเป็นพระอรหันต์

มีวาระบาลีที่ปรากฏอยู่ใน ภัททิยตถิกาวิมาน ความว่า

“อฏฺฐจฺจกัํ อปฺริมิตํ สุขาวหํ
อุโปสถํ สตฺตตมฺพาวสึ อหํ
กตาวกาสา กตกุสลา ตโต จฺตา
สยมฺปภา อนฺวิจรามิ นนฺทนํ

เราได้เข้ารักษาอุโปสถอันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการ
นำมาซึ่งความสุข อันกำหนดไม่ได้เลยเนื่องนิยต์ และได้สร้าง
กุศลธรรมไว้อย่างบริบูรณ์ ครั้นจุติจากโลกมนุษย์แล้วได้บังเกิด

อานิสงส์ของผู้มีศีลและอาการะ

๔๖๒

เป็นเทพธิดาผู้มีรัศมีในกายของตัวเอง เทียวรืนรมย์อยู่รอบๆ สวนนันทวัน”

ผลแห่งการกระทำที่เป็นบุญกุศลล้วนๆ นี้ จะมีผลเป็นความสุขและสำเร็จเสมอ ส่งผลให้ผู้กระทำนั้นได้เข้าถึงสุขที่เกินกว่าสุขใดๆ บนพื้นพิภพนี้ เพราะสุขที่กล่าวถึงนั้น เป็นทิพย์สุข อันไม่มีประมาณ ในมนุษย์โลกจึงเป็นเหมือนศูนย์กลางแห่งการสร้างความดี เป็นแหล่งที่ประกอบเหตุคือสังสมกุศลกรรมบถทุกอย่าง เพื่อให้เกิดผลคือสวรรค์และนิพพาน ใครมีสติมีปัญญา มาก ก็ชวนชวายเก็บเกี่ยวเอาบุญไปให้ได้มากที่สุด ดังนั้นเมื่อได้อัตภาพของความเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งที่ได้โดยยากแล้ว ก็ควรตั้งอยู่ในความไม่ประมาท สร้างบุญกุศลอย่างเดียว ทุกลมหายใจเข้าออกให้เป็นไปเพื่อบุญกุศลล้วนๆ ชีวิตหลังความตายจะได้มีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไป

นักสร้างบารมีในสมัยก่อนได้สร้างความดีทุกรูปแบบ แม้จะตระการกำล่ำบากสักเท่าใด ก็ไม่เคยทอดทิ้งการทำความดีงาม เป็นผู้ดงามด้วยความดี เมื่อละจากโลกนี้ไป ได้เห็นผลบุญบังเกิดขึ้น จึงมองย้อนหลังเห็นบุญกรรมของตัวเอง ก็มีมหาปีติบังเกิดขึ้น กล่าวถ้อยคำอันเป็นมงคลให้อนุชนรุ่นหลังตระหนักถึงผลแห่งกรรมดีว่าไม่ได้สูญหายไปไหน เหมือนคำกล่าวของนางเทพธิดาผู้มีบุญมาก

อานิสงส์ของผู้มีศีลและอาจารย์

๔๖๓

*เรื่องราวการสร้างบารมีของเทพธิดาท่านนี้ เกิดขึ้นในสมัยพุทธกาลนี้เอง ขณะนั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ที่พระเชตวันมหาวิหาร อารามที่ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีสร้างในสมัยนั้นมีเมืองหนึ่งชื่อว่า กิมลินคร มีลูกชายของคหบดีคนหนึ่งชื่อว่า **โรหกะ** แม้จะเป็นเด็กวัยรุ่ม แต่ก็เป็นผู้ที่มีความเลื่อมใส มีศรัทธาปสาทะในพระพุทธศาสนา มาก ถึงพร้อมด้วยศีลและอาจารย์ เป็นผู้พยายามฝึกฝนตนเองให้เป็นคนดีที่ทุกคนต้องการ ในเมืองเดียวกันนั้นก็มียุติกาคนหนึ่ง เป็นลูกสาวของเศรษฐีที่มีฐานะใกล้เคียงกัน เด็กสาวคนนี้เป็นผู้มีศีลและกิริยามารยาท ที่งดงามเช่นเดียวกัน ชื่อว่า **ภัททาภุมารี** นางก็เป็นคนที่รักในการฝึกตนเช่นเดียวกัน

ในเวลาต่อมา เมื่อเด็กทั้งสองคนเติบโตใหญ่เต็มที่ หมู่ญาติของทั้งสองฝ่ายก็ได้จัดงานแต่งงานให้กับคนทั้งสอง เพราะเห็นว่าเหมาะสมกันอย่างยิ่ง สองสามีภรรยานั้นอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะต่างคนต่างก็เป็นผู้มีศีลและอาจารย์ เป็นครอบครัวแก้ว ครอบครัวตัวอย่างในสมัยนั้นทีเดียว ความงดงามด้วยอาจารย์ของนางภัททาภุมารีได้โจษจันปากต่อปาก จนกระทั่งรู้กันทั่วพระนครว่า แม่นางภัททาภุมารี เป็นผู้มีศีลและอาจารย์งดงามด้วย

งานศิลปะของผู้มีศิลปะและอาจารย์

๔๖๔

ความดีอย่างแท้จริง ประชาชนทั้งพระนครจึงขนานนามว่า
แม่หญิงกัทธา

ต่อมาในสมัยนั้น พระอัครสาวกทั้งสองมีภิกษุติดตาม
รูปละ ๕๐๐ รูป ได้จาริกไปในชนบทจนกระทั่งถึงกิมลนคร
นายโรหะพอทราบข่าวการมาของพระอัครสาวก จึงเข้าไปหา
พระเถระทั้งสอง กราบนิมนต์ให้ไปฉันภัตตาหารที่บ้าน เมื่อพระ
เถระทั้งสองรับนิมนต์แล้ว คหบดีผู้มีศรัทธาเลื่อมใสเป็นทุน
อยู่แล้ว ก็เกิดความปิติใจ รีบกระวีกระวาดกลับไปที่บ้านพร้อมกับ
แจ่งข้าวให้กับภรรยาของตนทราบ ทุกๆ คนที่อยู่ในบ้าน
ต่างก็ช่วยกันจัดแจงภัตตาหารเพื่อหม่อส่ง

ในวันรุ่งขึ้น พระอัครสาวกทั้งสองพร้อมกับหมู่ภิกษุสงฆ์
ได้เดินทางไปที่บ้าน ทั้งสองสามีภรรยาได้ถวายภัตตาหารหม่อส่ง
ด้วยความปิติเบิกบาน ได้ตั้งอยู่ในสภาวะและศีลทั้งครอบครั
วส่วนแม่หญิงกัทธาผู้เป็นภรรยานั้น ได้รักษาอุโบสถศีลในทุกวัน
อุโบสถ และมั่นคงอยู่ในศีลยิ่งนัก ไม่ขาดตกบกพร่องเลยแม้แต
่นิดเดียว ดวงศีลของนางบริสุทธิ์มาก ทำให้เหล่าเทวดาทั้งหลาย
ถึงกับลงรักษา คอยอนุเคราะห์เกื้อกูลนางและครอบครัว

วันหนึ่ง สามียองนางได้เดินทางไปนครตักสิลา ใน
พระนครมีการเล่นมหรสพ เป็นงานที่ยิ่งใหญ่และมีชื่อเสียงมาก

งานนิพนธ์ของผู้มีศิลป์และอาจารย์

๔๖๕

นางภัททาถูกเพื่อนๆ ชักชวนรบเร้าให้ไปเที่ยวงานประจำปีใน
พระนคร จนนางเกิดความปรารถนาที่จะไปร่วมงาน เหล่าเทวดา
ที่คอยคุ้มครองรักษา ก็นำนางไปเมืองดักลิลาในทันทีด้วย
อานุกาพอันเป็นทิพย์ พอส่งถึงสถานที่อยู่ของสามีแล้ว หลังจาก
ที่อยู่ร่วมหลับนอนกับสามี และเที่ยวงานมหรสพกันพอสมควร
เหล่าเทวดาก็รับตัวนางกลับมาไว้ที่กิมลินครดังเดิม

อาศัยที่ได้อยู่ร่วมกับสามีที่ดักลิลา ทำให้นางภัททา
ตั้งครรภ์ขึ้น เมื่อครรภ์เริ่มใหญ่ขึ้นทำให้นางตกเป็นที่ครหาของ
แม่สามีว่า เป็นหญิงที่นอกใจ เพราะไม่รู้ว่่านางไปเมืองดักลิลา
ด้วยอำนาจเทวดา แม้จะถูกใครๆ ต่อว่าเช่นนี้ ภัททาอุบาสิกา
ก็ยังดำรงมั่นอยู่ในศีล แล้วก็พยายามชี้แจงเรื่องราวให้กับญาติ
ฝ่ายสามีและทุกๆ คนได้ทราบถึงความจริง ถึงกระนั้นทุกๆ คน
ก็ยังไม่วางใจในความบริสุทธิ์ของนางอยู่ดี จนเทวดาที่รักษา
นางภัททาต้องบันดาลให้เกิดเหตุวิปริต มีน้ำจากแม่น้ำคงคาไหล
ป่ามาท่วมพระนคร ก่อให้เกิดความตื่นตระหนกตกใจแก่ชาวเมือง
ยิ่งนัก

ภัททาอุบาสิกาเห็นเป็นโอกาสดีที่จะได้ช่วยเหลือชาวเมือง
ให้พ้นจากภาวะวิกฤติ จึงกระทำสังจายิฐานต่างๆ ให้ชาวเมือง
ได้ยินว่า “ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์กับสามีและดำรงอยู่ในศีล

งานศิลปะของผู้มีศีลและอาจารย์

๔๖๖

ด้วยอำนาจลัจจวาจานี้ ขอให้เหตุวิบัตินี้จึงอันตรายกันไปเกิด” พอจบคำของนาง เหตุการณ์นั้นก็สงบลงทันที จึงทำให้ทุกๆ ฝ่ายเข้าใจถูกต้อง แล้วได้รับการสรรเสริญไปทั่วทั้งแผ่นดินว่า เป็นผู้มีศีลและอาจารย์งดงามจริงๆ พอนางละจากโลกนี้ไปแล้ว ได้ไปบังเกิดเป็นเทพธิดาผู้มีอานุภาพมากอยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

มีอยู่วันหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จไปที่ดาวดึงส์ ทรงทอดพระเนตรเห็นเทพธิดาภักททาผู้มีรัศมีกายสว่างไสวเป็นพิเศษ จึงตรัสถามบุพกรรมของนาง ท่ามกลางเหล่ามหาพรหมและทวยเทพทั้งหลายว่า “ดูก่อนเทพธิดา ท่านประดับประดาด้วยดอกไม้ทิพย์ทั้งงดงามมากกว่าเทพเหล่าอื่น วิมานของท่านแวดล้อมด้วยแมกไม้ทิพย์ ท่านได้สร้างบุญอะไรพิเศษไว้”

ภักททาเทพนารีกราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มหาสมบัติอันเป็นทิพย์นี้บังเกิดแก่หม่อมฉันเพราะเป็นผู้ที่มีศรัทธาถึงพร้อมด้วยศีลและอาจารย์ ได้บำเพ็ญบุญกับพระอริยเจ้า จึงได้ครอบครองมหาวิมานที่สวยงามและทิพย์สมบัติอันตระการเช่นนี้ ผลบุญนี้น่าอัศจรรย์เหลือเกิน” พระผู้มีพระภาคเจ้าเมื่อสดับอย่างนั้นก็ได้ตรัสอนุโมทนา

เราจะเห็นว่า ผู้งดงามด้วยความดีนี้ จะงดงามทั้งขณะที่มีชีวิตอยู่และละจากโลกนี้ไปแล้ว ผลแห่งการสร้างบุญบารมีนั้น

อานิสงส์ของผู้มีศีลและอาจารย์

๔๖๓

ก็เป็นทีที่ประจักษ์แก่มนุษย์และเทวดาทั้งหลาย การสร้างความคิด
จึงมีแต่ผลดีอย่างเดียวเท่านั้น ปลุกถ่วงยอมเป็นถั่ว ปลุกงาก็ต้อง
เป็นงา จะกลายเป็นอย่างอื่นไม่ได้เลย พระพุทธศาสนาได้สอน
เรื่องกฎแห่งกรรมไว้เช่นนี้ ดังนั้นเมื่อเราเข้าใจอย่างนี้แล้ว ให้
ตระหนักถึงการสร้างบารมีที่เรากำลังกระทำอยู่ สิ่งที่ได้ตั้งใจ
กันเอาไว้ ให้ใจเกาะเกี่ยวอยู่ในบุญกุศลตลอดเวลา แล้วก็ทุ่มเท
ให้เต็มที่ บุญนี้จะได้เป็นมัทศคตกุศลติดตามตัวเราไปข้ามภพ
ข้ามชาติตราบกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม

